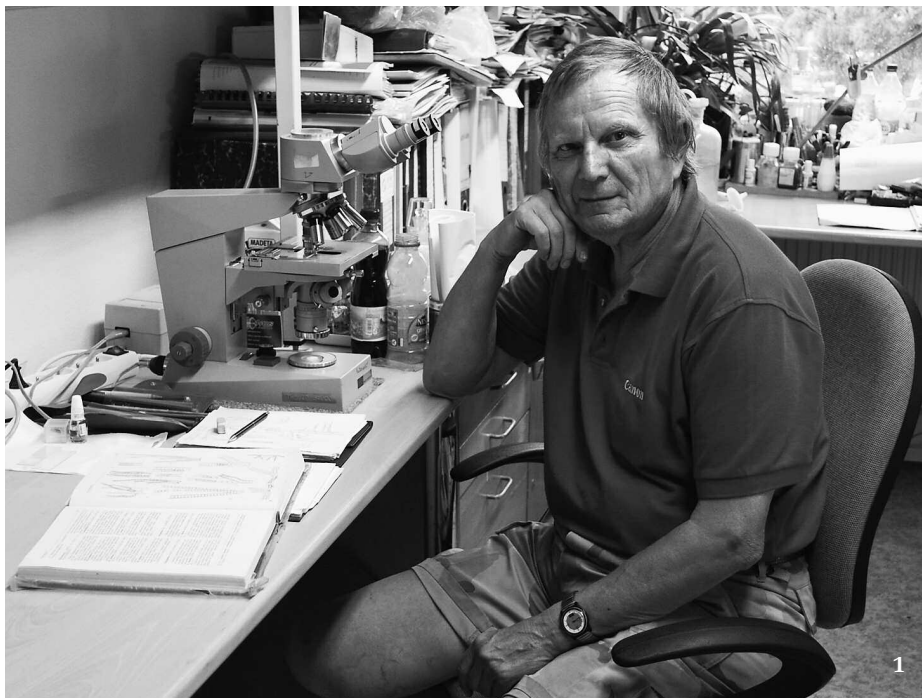


## Jaromír Lukavský – 70 let



RNDr. Jaromír Lukavský, CSc., se narodil 22. září 1943 v Neumětelích, maturoval v Hořovicích na gymnáziu Václava Hraběte. Po roční práci jako lesní dělník začal studovat na Přírodovědecké fakultě UK v Praze, na které v r. 1966 obhájil na katedře botaniky diplomovou práci v oboru algologie pod vedením vynikajícího prof. Bohuslava Fotta. V r. 1967 nastoupil postgraduální studium v Algologické laboratoři Mikrobiologického ústavu tehdejší ČSAV, na pracovišti v Třeboni. Věnoval se kultivaci řas a vyvinul k tomu řadu speciálních metod. Kandidátskou a rigorózní práci Hodnocení růstové rychlosti řas kultivací na pevných půdách obhájil v r. 1976. Je autorem zařízení pro kultivaci s kontrolovatelnými a řízenými podmínkami, pro kultivaci ve zkřížených gradientech aj.

Další oblastí jeho aktivit je aplikace základního výzkumu do hydrobiologické a biotechnologické praxe. Je řešitelem a spoluřešitelem několika projektů základního i aplikovaného výzkumu a spoluautorem norem a předpisů pro různé typy biotestů využívajících řasy (zelenivku *Chlorella kessleri* aj.) a patentovaného kmene řasy *Trachydiscus minutus* (obr. 2), který produkuje omega mastné kyseliny.

Jako kurátor vedl 22 let Sběrku autotrofních organismů ČSAV, jejímuž rozvoji věnoval značnou část své pracovní kapacity. Tato sbírka je jednou z nejstarších na světě, odvozuje se od sbírek algologů Václava Uhlíře a Ernsta G. Pringsheima na Karlo-Ferdinandově univerzitě od r. 1913. V r. 1989 se stal vedoucím Algologické skupiny Botanického ústavu ČSAV. Zabýval se

i studiem řas horských jezer a toků na Šumavě, v Krkonoších a ve Vysokých Tatrách, jehož výsledkem jsou práce o životních cyklech, variabilitě, biologii a ekologii různých druhů. Účastnil se mnoha zahraničních stáží – na Kubě, ve Švédsku, Bulharsku, Itálii, Polsku, Rusku, Maďarsku a Skotsku. Dosud publikoval 176 originálních prací, z toho 25 za posledních pět let.

V současné době se J. Lukavský věnuje studiu řas a sinic v extrémních biotopech, spolupracuje s vědeckými ústavy v zahraničí. Organizuje sběry a identifikace kryosestonu (řasy rostoucí na sněhu) a sinic horkých pramenů. Dlouhodobě také spolupracuje s jadernou elektrárnou Temelín na problematice čistoty vody v chladicím systému. Již 11. rok vede monitorování kvality vody v rybníce Svět a v místním periodiku pravidelně informuje veřejnost o výsledcích. Podílí se na činnosti České algologické společnosti zejména organizováním pracovních konferencí. Účastní se také mezinárodních vědeckých setkání, je členem redakčních rad časopisů *Acta Botanica Croatica* a *Bulgarian Journal of Plant Physiology*. Po založení Biologické fakulty (nyní Přírodovědecká fakulta) Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích přednášel na katedře botaniky a vedl několik diplomových a dizertačních prací.

Po listopadu 1989 se zapojil i do veřejného života v Třeboni. Byl jedním ze zakladatelů Občanského fóra ve městě, redakční rady periodika *Třeboňský kurýr* (nyní *Třeboňský svět*) a byl členem zastupitelstva a Rady města Třeboně.

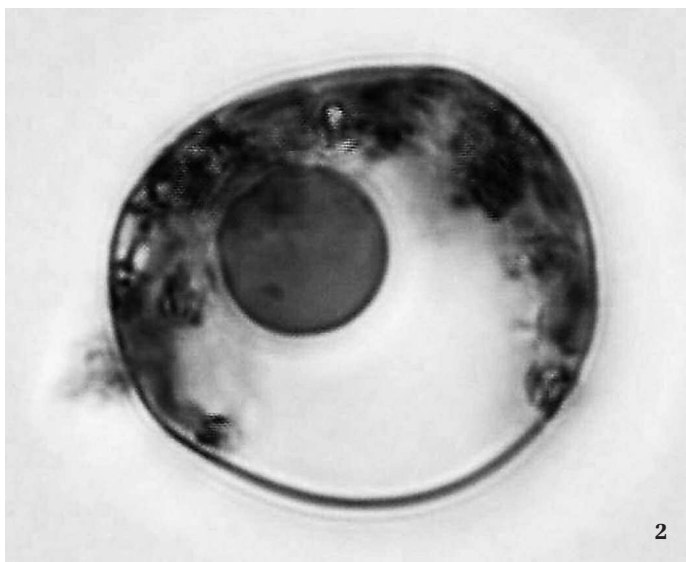
Přeji za Živu a třeboňské spolupracovníky Jaromíru Lukavskému především pevné zdraví, neutuchající optimismus a hodně sil k dokončení všeho, co si předsevzal.

1 Jaromír Lukavský ve své pracovně.

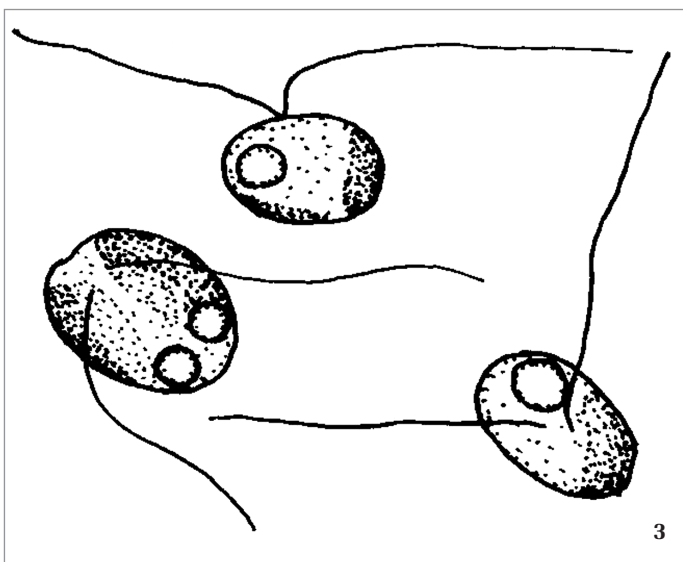
Foto z archivu J. Lukavského

2 Rasa *Trachydiscus minutus* s velkou kapkou oleje ve středu buňky – patentovaný kmen k produkci vícenenasycených kyselin (hlavně EPA – eikosapentaenové kyseliny), perspektivních jako nutriční doplněk

3 Zlativka *Chrysidalis peritaphrena* (*Chrysophyceae*) ze zimního fytoplanktonu rybníka Svět u Třeboně, nový druh pro ČR. Orig. a foto J. Lukavský



2



3